

Pääsiäiskauden toisen viikon keskiviikko

Kristus nousi kuolleista!

Päivän epistola

(Ap.t. 4: 13 – 22)

”Niinä päivinä, kun neuvoston jäsenet näkivät Pietarin ja Johanneksen rohkeuden ja totesivat heidät oppimattomiksi kansanmiehiksi, he olivat ihmeissään. He tunsivat nämä Jeesuksen seuralaisiksi, ja kun he vielä näkivät parannetun miehen seivovan apostolien vieressä, he eivät voineet väittää vastaan. He käskivät apostolien poistua istuntosalista ja neuvottelivat keskenään: ”Mitä me teemme näille miehille? Heidän toimestaan on selvästikin tapahtunut ihme. Jerusalemlaiset sen jo tietävät, emmekä me voi sitä kiistää. Mutta ettei tapaus tulisi kansan parissa vielä laajemmalti tunnetuksi, meidän on paras jyrkästi kieltää heitä enää puhumasta sen miehen nimessä kenellekään.” He kutsuivat apostolit sisään ja kielsivät heitä enää puhumasta tai opettamasta yhtään mitään Jeesuksen nimessä. Mutta Pietari ja Johannes vastasivat heille: ”Onko Jumalan edessä oikein totella ennemmin teitä kuin Jumalaa? Ratkaiskaa itse. Me emme voi olla puhumatta siitä, mitä olemme nähneet ja kuulleet.” Silloin neuvoston jäsenet uhkailivat heitä entistä ankarammin, mutta päästivät heidät sitten vapaaksi kansan tähden. He katsoivat mahdottomaksi rangaista miehiä, sillä kaikki ylistivät Jumalaa sen johdosta, mitä oli tapahtunut. Olihan mies, joka tällä tunnusteolla oli parannettu, jo yli neljäkymmenen vuoden ikäinen.”

Edellä oli Pietarin puhe neuvostolle, jonka jälkeen Pietari ja Johannes poistettiin istuntosalista. Pietarin ja Johanneksen rohkeus: sana viittaa siihen vapauteen ja luottamukseen, minkä Henki antoi puhujille, niin etteivät he välitä vaaroista. Mielenkiintoista on, että kreikankielinen Apostolien tekojen kirja loppuu melkein tuohonunaan kuvatessaan Paavalin julistustoimintaa.

”Ja totesivat heidät oppimattomiksi kansanmiehiksi” on kirjallinen keino asettaa vastakkain oppimattomuus ja Pietarin saarna. Todellisuudessa Pietarin opetuspuheen kuulija ei voisi sanoa puhujaa oppimattomaksi. Sinällään toteamus ei ole väärä, sillä Pietarilla ja Johanneksella ei ollut laajaa koulutusta. Mutta Jumalan Pyhä Henki vaikutti näiden muodollisesti oppimattomien kautta.

Neuvoston jäsenten neuvottelu on mielenkiintoinen. He todistavat itse siitä, että Pietarin ja Johanneksen toiminnan yhteydessä on tapahtunut ihme. Mutta he eivät usko, heidän sydämensä ovat kovettuneet, heillä ei ole halua katumukseen, mielenmuutokseen. Niinpä he kieltävät apostoleja

opettamasta mitään Jeesuksen nimessä. Pietarin ja Johanneksen vastaus: ”Onko Jumalan edessä oikein totella enemmän teitä kuin Jumalaa?” muistuttaa Sokrateen puolustuspuhetta (Platon, Apologia 29d).

”Me emme voi olla puhumatta siitä, mitä olemme nähneet ja kuulleet.” Pietari ja Johannes ovat kuuliaisia Jumalalle ja jatkavat apostolista todistusta siitä, mitä Jeesus teki ja opetti. Neuvosto ei voinut rangaista heitä, ”sillä kaikki ylistivät Jumalaa sen johdosta, mitä oli tapahtunut.” Kirkko opettaa kuuliaisuutta esivallalle (Luuk. 20: 25; Room. 13: 1 – 7), mutta ristiriitaisessa tilanteessa on seurattava Jumalan tahtoa.

Päivän evankeliumi

(Joh. 5: 17 - 24)

”Herra sanoi luokseen tulleille juutalaisille: ”Minun Isäni tekee työtään taukoamatta, ja niin teen myös minä.” Tämä vain lisäsi juutalaisten halua ottaa Jeesus hengiltä. Hänhän ei ainoastaan rikkonut sapattikäskyä, vaan vieläpä sanoi Jumalaa omaksi isäkseen ja teki siten itsestään Jumalan vertaisen. Jeesus vastasi juutalaisille näin: ”Totisesti, totisesti: ei Poika voi tehdä mitään omin neuvoin, hän tekee vain sitä, mitä näkee Isän tekevän. Mitä Isä tekee, sitä tekee myös Poika. Isä rakastaa Poikaa ja näyttää hänelle kaiken, mitä itse tekee. Hän näyttää Pojalle vielä suurempiakin tekoja, sellaisia, että hämmästyttte. Niin kuin Isä herättää kuolleet ja antaa heille elämän, niin antaa myös Poika elämän kenelle tahtoo. Isä itse ei tuomitse ketään, vaan hän on antanut kaiken tuomiovallan Pojalle, jotta kaikki kunnioittaisivat Poikaa niin kuin he kunnioittavat Isää. Se, joka ei kunnioita Poikaa, ei kunnioita myöskään Isää, joka on hänet lähettänyt. Totisesti, totisesti: se, joka kuulee minun sanani ja uskoo minun lähettäjääni, on saanut ikuisen elämän. Hän ei joudu tuomittavaksi, vaan hän on jo siirtynyt kuolemasta elämään.”

Tätä kertomusta edeltävässä kertomuksessa Jeesus sapattina paransi halvaantuneen Betesdan altaalla. Sapattina ei saanut tehdä työtä ja siksi juutalaiset vainosivat Jeesusta. ”Minun Isäni tekee työtään taukoamatta, ja niin teen myös minä.” Jumalan huolenpito luotua kohtaan ei lakkaa sapattina. Jumalan luoma maailma toimii myös sapattina, esimerkiksi aurinko nousee ja laskee. Jeesuksen toiminta sapattina sai osan juutalaisista johtajista syyttämään Jeesusta sapattimääräysten rikkomisesta.

”Ei Poika voi tehdä mitään omin neuvoin, hän tekee vain sitä, mitä näkee Isän tekevän.” Isä ja Poika ovat yhtä. Heillä on yksi voima ja yksi tahto. Poika ei ole suurempi eikä pienempi kuin Isä. Tämän takia Poika ei tee mitään erillään Isästään.

Tässä kertomuksessa tulee esille myös toinen syy Jeesuksen vainoamiselle: Jeesus opettaa olevansa yhdenvertainen Jumalan kanssa. Tämä tulee ilmi kahdessa eri asiassa, Poika voi antaa elämän ja

Hänellä on tuomiovalta.

”Hän näyttää Pojalle vielä suurempiakin tekoja, sellaisia, että hämmästytte.” Tämä viittaa Jeesuksen suhteeseen Jumalaan, edellä mainittuun elämän antamiseen ja tuomiovaltaan. Tuomiovallan antamisesta Ihmisen Pojalle kertoo jo Vanhan testamentin Danielin kirja (7: 13 – 14).

Johanneksen evankeliumin kolmannessa luvussa oli jo puhetta ikuisesta elämästä. Tässä yhteydessä asia liitetään enemmän tulevaisuuteen, sillä uudistetun elämän antaminen liittyy ylösnousemukseen. ”Hän näyttää Pojalle vielä suurempiakin tekoja, sellaisia, että hämmästytte.” Tällä todennäköisesti viitataan Lasaruksen herättämiseen.

”Se, joka ei kunnioita Poikaa, ei kunnioita myöskään Isää, joka on hänet lähettänyt.” Pojan kunnioittaminen merkitsee samalla Isän kunnioittamista. Jumalan Poika on tässä Isän edustaja, Isän valtuuttama.

”Totisesti, totisesti” sanonnan tarkoituksena on kiinnittää lukijan tai kuulijan huomio esille tulevaan asiaan. Hepreaksi se on amen, amen. Jeesuksen sanojen kuulija ja Hänen lähettäjäänsä uskova on saanut ikuisen elämän, siirtynyt kuolemasta elämään. Tässä näkyy Johanneksen ajattelu: se, joka pysyy yhteisössä, lähestyy pelastusta. Tämä käy ilmi esimerkiksi ensimmäisessä Johanneksen kirjeessä: ”Me rakastamme veljiämme, ja siitä me tiedämme siirtyneemme kuolemasta elämään.” (1. Joh. 3: 14)

Kristuksen sanojen kuuleminen ei riitä. Samalla on uskottava Hänen lähettäjäänsä, Jumalaan. Kun uskomme Häneen, me elämme, sillä Jumala on elämä. ”Hän ei joudu tuomittavaksi, vaan on jo siirtynyt kuolemasta elämään”: Jeesukseen uskovalla on jo tässä maailmassa osallisuus iankaikkiseen elämään (vrt. myös Joh. 11: 26).